

**Linköpings universitet
Publiceringens Infrastruktur**

Årsberättelse för 2010

Linköpings universitet

Februari, 2010

Årsberättelse 2010

1. Organisation

Publiceringens infrastruktur (PI) fick en ny medarbetare, Steingrimur Jonsson, på en tjänst som delas mellan PI och LiU:s arkiv. Arbetet består bl.a. av att undersöka möjligheten att arkivera forskningsdata och tillgången till forskningsdata. Arbetet inkluderar en utvärdering av vilken typ av forskningsdata som finns vid LiU och vilka erfarenheter inom ämnet som finns i resten av världen.

I slutet av 2010 utannonserades en tjänst som redaktör inom PI, där arbetet i huvudsak består i kvalitetsrelaterade frågor i samband med registrering samt assistera med redaktionellt arbete av de tidskrifter som E-Press låter publicera. Senaste ansökningsdag för tjänsten var i början av december och förhoppningen är att den nya personen kan börja tjänsten i början av 2011.

LiU E-Press styrgrupp bytte ordförande under året. Johan Fornäs lämnade LiU och hans ordförandeskap övertogs av Henrik Eriksson. Bertil Kågedahl pensionerades under 2010 och ersattes av Johan D Söderholm. Det var under 2010 omöjligt att hålla ett gemensamt möte med styrgruppen och den externa rådgivande gruppen. Olle Persson och Bo Bergström beslutade dock att de inte längre kunde fortsätta att delta i mötena. Lars Dahmén, från IDG Sverige, gick in som ersättare medan en plats fortfarande är vakant.

2. LiU E-Press

2.1 Publikationer

Publiceringen av fulltexter och *online*-material på LiU E-Press fortsatte att öka 2010. Nedan är totalerna av publicerat material för 2010.

Tabell 1. Antal publicerade publikationer

Typ av publikation	Antal
Studentuppsatser/examensarbeten	6431
Doktorsavhandlingar	979
Licentiatavhandlingar	299
Forskningsartiklar	1185
Böcker/Antologier	54
Kapitel	155
Rapporter	354

Notera att fulltexterna för rapporterna, som hittills har publicerats på LiU E-Press server, migrerades till DiVA under året.

För hela 2010 laddades cirka 850 000 pdf-filer ned, vilket är en fortsatt och betydande ökning jämfört med året innan. Vi fortsätter arbetet med att förbättra LiU E-Press hemsidor och göra dessa och pdf-filerna så sökbara som möjligt för sökmotorerna på Internet.

2.2 Tidskrifter

The European Journal for Research on the Education and Learning of Adults (RELA) publicerade sitt första nummer 2010 med nio artiklar. International Journal of Ageing and Later Life publicerade 12 artiklar, Hygiea Internationalis bidrog med 20 artiklar och Culture

Unbound gav ut 44 artiklar, där flera artiklar ingick i fem olika temanummer. Northern European Journal of Language Technology (NEJLT) publicerade en artikel.

2.3 Conference Proceedings and Series

Åtta Conference Proceedings publicerades under 2010 varav en består av videopresentationer.

Flera serier har aktivt publicerat artiklar under 2010 och en ny har börjat publiceras på LiU E.-Press: Rapport / Linköpings universitet, Centrum för kommunstrategiska studier.

2.4 Multimedia och elektronisk publicering

Publicering med hjälp av multimedia, är en form av elektronisk publicering som kommer att öka i framtiden. LiU E-Press publicerade under 2010 en estetisk/konstnärlig presentation med namnet *Art through the City Space* (klicka på *Sound Machine* eller *Wiew through a Park* i menyn). Presentationen består av, förutom pdf-filer, bl.a. videofilmer och ljudfil, även av sidor med särskild grafisk utformning anpassade för projektet.

2.5 Ny server

En ny server med betydligt bättre prestanda vad gäller hastighet och lagringskapacitet, sattes i drift hösten 2010. Med den nya servern kan vi nu publicera alla publikationstyper och husera våra databaser på en och samma server istället som tidigare sprida publikationstyperna på olika servrar.

2.6 Hemsidorna

I samband med serverbytet uppdaterades LiU E-Press hemsidor med förbättrad navigering till olika sidor med omarbetade och tydligare texter. Nu behövs det i de flesta fall endast ett enda klick för att komma till rätt sida från huvudmenyn. Direktingång till DiVA:s inloggning och söksidor har lagts till samt nya och tydligare instruktionssidor för varje typ av publikation. Vidare har alla sidor setts över och texterna har reviderats för anpassning till den allt mer ökande efterfrågan på information om elektronisk publicering.

En ny funktion infördes under året som med hjälp av en databas automatgenererar hemsidor för konferensartiklar och proceedings. Denna funktion underlättar publiceringsarbetet eftersom all information om en artikel eller proceedings lagras i databasen och vid sökning genereras html-sidan med hjälp av informationen från databasen. Några fysiska sidor behövs således inte.

En del arbete med webbsidorna återstår dock och beräknas vara helt klart våren 2011.

2.6.1 Bläddra i E-Press bokhylla

Vi undersöker olika sätt att förbättra ”bläddringsmöjligheten” av vårt innehåll av publikationer. En presentation med bläddring bland böcker och avhandlingar introducerades 2010. Målet är att motsvara ”bläddringen” i en bokhylla i en bokhandel eller bibliotek. På <http://www.ep.liu.se/bookbrowser/default.aspx> kan man söka LiU:s böcker och avhandlingar genom att använda fritextsökning. Det går även att söka på författare, institutioner eller fria sökord. En ”bokhylla” visas med miniatyrbilder av omslagen av varje publikation. I de fall omslaget saknas ersätts det av ett ”konstruerat” omslag.

2.6.2. Tag Clouds baserad på forskning vid LiU

För att öka synligheten på publikationer registrerade vid LiU E-Press, har vi skapat två s.k. ”Tag Clouds”. Det ena bygger på nyligen registrerade publikationer och det andra på nyckelord från vetenskapliga publikationer.

Ett ”Tag Cloud” (sökmoln) är en samling ord (eller namn) som på olika sätt ofta förekommer i publikationer publicerade på LiU E-Press. Varje ord/namn är länkat till en

uppsättning av relaterade publikationer. Storleken på texten varierar beroende på antalet associerade publikationer till det fastställda ordet/namnet.

Den nyligen registrerade publikationens sökmoln använder publikationer registrerade de sista 60 dagarna och ger en indikation på de författare som har de flest registrerade publikationer under denna period. Sökmolnet uppdateras varje natt.

Det ämnesbaserade sökmolnet skapas av ord ur titlar, sammanfattningar och nyckelord för alla LiU:s registrerade publikationer åren 2009 och 2010. Detta *moln* kommer att uppdateras några gånger per år.

2.7 Publiceringssystemet DiVA

Sedan DiVA blev LiU:s publikationsdatabas har publiceringen ökat i stor omfattning. LiU E-Press strävar efter hög kvalitet på de registrerade posterna och är mycket aktiva inom DiVA-konsortiet för att införa förbättringar i publiceringssystemet. Flera stora förbättringar genomfördes under året. Tre viktiga funktioner kan nämnas, som underlättar arbetet och höjer kvalitén på posterna:

1. obligatoriska fält,
2. spara uppgifter om författare och hämta uppgifterna för att automatiskt fylla i information som författarens namn, LiU ID, avdelning, fakultet, klinik m.m.,
3. samsökning av upphörd och ny institution/avdelning/klinik (inkludera tidigare namn).

Vi har haft två användarmöten under 2010.

Under året bildade DiVA-användarna fyra arbetsgrupper med syfte att förbättra systemet och höja registreringskvalitén samt underlätta publiceringen för forskare och studenter.

- **Kvalitetsgrupp.** Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) tillsatte hösten 2009 Arbetsgruppen för kvalitetssäkring av publikationsdatabaser för att ta fram riktlinjer för kvalitetssäkring av publikationsdatabaser vid svenska lärosäten. Riktlinjerna, som arbetsgruppen kommer fram till, är rekommendationer till lärosätena och således inget krav. Av den anledningen föreslog LiU att tillsätta en kvalitetsgrupp inom DiVA vars syfte att lägga fram förslag till förbättringar i publiceringssystemet för att höja kvalitén på registrerade poster; utarbeta en gemensam publiceringspolicy med instruktioner för att i möjligaste mån uppnå samma registreringsprinciper vid varje lärosäte; se över obligatoriska fält, utöka dessa samt möjlighet till lokala anpassningar av fälten. Gruppen har haft två möten under det gångna året.
- **Arbetsgruppen för Print-on-Demand** har till uppgift att komma med förslag till en enkel lösning för lärosätena, att via DiVA beställa publikationer som Print-on-Demand. LiU har sedan en tid samarbetat med LiU-Tryck i frågan och så snart den nya funktionen, i form av en ”beställningsknapp”, är implementerad i DiVA, kan funktionen tas i bruk vid LiU till mycket rimliga kostnader. Två möten har genomförts samt ett möte med LiU-Tryck för koordinering av arbetet. LiU får flera förfrågningar varje år om köp av främst avhandlingar i bokform som endast finns elektroniskt. Med Print-on-Demand kan vi tillgodose den växande efterfrågan av tryckta versioner.
- **Arbetsgrupp för sökfunktioner i DiVA** ska ta fram ny grafisk visning av söksidorna som t.ex. träfflistan, visning av full post, nya förbättrade sökfunktioner, skapa referenser, samt avancerade specialutsökningar ur systemet. Två möten har ägt rum under 2010.
- **Arbetsgrupp för parallellpublicering** ser över möjligheten till förbättrade rutiner i DiVA för att förenkla parallellpubliceringen samt förslag till avtal för fulltextpublicering i DiVA. Några förslag som angetts är automatgenererade titelblad i pdf-format ur DiVA samt förbättrade rutiner vid parallellpublicering. LiU E-Press har sedan en tid tillbaka

utarbetade rutiner för parallellpublicering som bygger på att vi utför arbetet och inte författaren.

3. Bibliometri

Bibliometrins verksamhet och medverkan har fortsatt att öka under året. Under 2010 gjordes analyser för alla LiU:s institutioner som en del av prorektorns besök på institutionerna. Bibliometrigruppen bidrog inte bara med analyser till dessa besök, utan deltog också vid en stor del av mötena. Ett resultat av detta blev en uppföljningsanalys av avdelningarna och forskningsområdena vid institutionerna (IDA och IMH).

Bibliometrigruppen bjöds in av *Helsingfors universitet* och *Tampere University of Technology* för att ge råd och stöd för administrering av och hur man utför bibliometriska analyser för universitet och högskolor.

En halvdags workshop organiserades på uppdrag av LiU:s rektor och dekaner och cirka 200 av universitetets forskare deltog. Talare bjöds in från VR (Ulf Kornman, KI (Catharina Rehn), och Norge (Gunnar Sivertsen) samt forskare från LiU (Peter Aronsson, Lars Hultman, Per Aspenberg, Tiny Jaarsma och Staffan Larsson).

Flera informationsmöten hölls för flera av universitetets avdelningar och forskningsgrupper. IEI Miljöteknik, VuFo, Remeso, Omvårdnad (ISV and IMH), MAI, Tema Vatten, Tema Teknik och Tema Barn. Seminarier har också hållits för LiU FoAss samt för FilFaks doktorander inom ramen för kursen ”Karriärplanering för doktorander”.

Analys utfördes också för forskargruppen inom Neurosciences, för Tema Barn, Nyantagning till LiU Foass, Fernström-priset, FilFaks karriärkontrakt, och Publikationsdata till LiUs årsredovisning. Arbetet har också inleddes med analyser för övriga Tema-avdelningar samt HEAD (Jerker Rönnberg).

4. Plagiat och upphovsrätt

Forskare vid ett flertal institutioner besöktes under 2010 för att tala om plagiat- och upphovsrätsfrågor. Det är uppenbart det råder förvirring rörande frågor om plagiat och upphovsrätt och att flera informationsmöten behövs för att täcka båda ämnena.

PI deltog i ett seminarie organiserat av HUB som specifikt handlade om frågor rörande upphovsrätt och bilddatabaser inom medicin. Seminariet, som var ämnat för lärare, hölls vid två tillfällen och inkluderade sammankomster om upphovsrätt/plagiat, Wikimedia samt olika bilddatabaser.

I slutet av 2010 erhöll PI en förfrågan om intresse att delta i en plagieringsgrupp dvs. en grupp som centralt ska ge stöd till forskare, lärare och studenter i plagieringsfrågor. Gruppen börjar sitt arbete 2011.

5. Externa aktiviteter

5.1 Informationsmöten

Ett stort antal presentationer utfördes under det gångna året för forskare, studenter och administratörer med målet att öka kunskapen om de resurser och kompetens som finns på LiU E-Press. Flertalet av dessa möten syftade till att informera om elektroniskt publicering och hur detta går till, upphovsrätt och plagiat.

5.2 Bok & Bibliotek, Göteborg

LiU E-Press deltog i Bok & Bibliotek i Göteborg tillsammans med Filosofiska fakulteten som vi också delade monter med. LiU E-Press var tämligen välbesökt, främst av forskare, lärare på gymnasienivå samt en intresserad allmänhet. Av besöken framgick att det som används flitigt

på våra sidor är databaserna, informationen om upphovsrätt, sökningar i DiVA på uppsatser och examensarbeten samt publikationer om pedagogik och mobbning.

5.3 Konferenser 2010

Interdisciplinary Workshop on Research Documentation, Uppsala

Synlig och sökbar – en strategisk fråga, Göteborg

ELPUB 2010, Helsingfors

Access to Information, Stockholm

Seminarieserie ”Offentlighet och upphovsrätt”, Stockholm

Academic Publishers of Europe Annual Conference, Berlin

The 3rd European Conference on Scientific Publishing in Biomedicine and Medicine, Leiden

Mötesplats Open Access, Lund

Open Archives conference, Uppsala

Metrics-möten i Uppsala och Stockholm

Nordic workshop i Bergen

Science & Technology Indicators, Leiden